

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

Методичні вказівки

до практичних занять, самостійної роботи і
виконання контрольної роботи з дисципліни

«Аудит фінансової звітності суб'єктів господарювання»

(для студентів освітнього рівня «магістр»
спеціальностей 073 – Менеджмент.

Управління фінансово-економічною безпекою,
071 – Облік і оподаткування. Облік і аудит)

Харків
ХНУМГ ім. О.М.Бекетова
2016

Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Аудит фінансової звітності суб'єктів господарювання» (для студентів освітнього рівня «магістр» спеціальностей 073 – Менеджмент. Управління фінансово-економічною безпекою, 071 – Облік і оподаткування. Облік і аудит) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад : Н. І. Гордієнко – Харків : ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, 2016. – 22 с.

Укладач: проф. Н. І. Гордієнко

Рекомендовано кафедрою Фінансово-економічної безпеки, обліку і аудиту, протокол № 11 від 05.05.2015 р.

Рецензент: д-р екон. наук, проф. Т. В. Момот

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1 ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ.....	5
2 САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ.....	17
3 ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	18
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	21

ВСТУП

Мета та завдання вивчення дисципліни - формування у студента теоретичних знань і практичних навичок по організації та проведенню аудиторської перевірки фінансової звітності підприємства.

Предмет вивчення дисципліни: методи і прийоми аудиторської перевірки фінансової звітності підприємства.

Кваліфікаційні вимоги в галузі організації і методики аудиту підприємства

Дисципліна “Аудит фінансової звітності ” вивчається на базі засвоєння студентами такі дисципліни навчального плану:

- у теоретико-методичному відношенні - мікроекономіка;
- у методичному відношенні – Економіка підприємства, Бухгалтерський облік, Фінансовий облік, Аудит.
- у відображенні результатів діяльності підприємства - Статистика, Фінанси підприємства, Аналіз господарської діяльності, Фінансовий облік.

В свою чергу знання з даної дисципліни забезпечують успішне засвоєння таких навчальних дисциплін як Звітність підприємств, Організація бухгалтерського обліку та інші.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

- нормативи і стандарти аудиту;
- основи організації аудиторської діяльності;
- основні методичні прийоми проведення операційного аудиту при аудиторської перевірки;
- передові методи перевірки у комп'ютерному середовищі.

уміти:

- розкривати зміст і володіти методами та прийомами роботи з первісними документами і бухгалтерською звітністю;
- володіти передовими методиками перевірки бухгалтерської та фінансової документації на бази обчислювальної техніки.
- володіти навичками перевірки законності фінансово-господарських операцій та достовірності бухгалтерської і фінансової звітності;
- організувати аудиторську діяльність;
- планувати аудиторську діяльність і аудиторські перевірки;
- визначати аудиторські ризики;
- розробляти програми аудиторських перевірок.

1 ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Практичне заняття є однією із форм навчального заняття, на якому викладач організовує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування завдяки індивідуальному виконанню студентом відповідно сформульованих завдань. Основна мета практичного заняття полягає в розширенні, поглибленні та деталізації теоретичних знань, отриманих студентами на лекціях, в процесі самостійної роботи і спрямувати їх на підвищення рівня засвоєння навчального матеріалу, прищеплення вмінь і навичок, розвиток наукового мислення та усного мовлення студентів.

Практичне заняття включає проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань з їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання.

Оцінки, отримані студентом за окремі практичні заняття враховуються при виставленні поточної модульної оцінки з даної навчальної дисципліни.

Зміст практичних занять

Практичне заняття 1. Контроль якості аудиторських послуг в Україні.

Аудит повного пакета фінансової звітності загального призначення

Питання, що розглядаються:

1. Законодавчі та нормативні вимоги до організації системи контролю якості аудиторських послуг. Внутріфірмові стандарти якості: етичні вимоги; прийняття завдання, продовження співробітництва з клієнтом; людські ресурси; виконання завдання; моніторинг відповідності політики та процедур контролю якості.

2. Вимоги національних стандартів до складу та елементів фінансової звітності. Принципи підготовки фінансової звітності. Розкриття інформації у фінансовій звітності. Засоби забезпечення достовірності звітних даних. Міжнародні стандарти аудиту надання впевненості та етики, зокрема Міжнародних стандартів аудиту 700, 701, 720 та інших нормативних актів що регламентують діяльність учасників фондового ринку. Вимоги ДКЦПФР до аудиту і підготовки аудиторського висновку стосовно фінансової звітності загального призначення.

3. Етапи аудиторської перевірки. Документування аудиторської перевірки на етапах проведення аудиторської перевірки: переддоговірна робота; призначення керівника перевірки; планування аудиторської перевірки; затвердження складу робочої групи; проведення аудиторської перевірки; формування звіту за результатами аудиторської перевірки; формування «Справи клієнта». Архівування аудиторської перевірки

Тести і завдання

1. До складу якісних характеристик фінансової звітності не належить:
 - а. Доходність.

- б. Обачність.
- в. Доречність.
- г. Зіставність.

2. *За яким принципом підприємство складає фінансову звітність?*

- а. Періодичності.
- б. Автономності.
- в. Послідовності.
- г. Усі наведені вище.

3. *Відображення у балансі дебіторської заборгованості за вирахуванням резерву сумнівних боргів є дотримання принципу:*

- а. Послідовності.
- б. Обачності.
- в. Повного висвітлення.
- г. Превалювання сутності над формою.

4. *Якого принципу підготовки фінансової звітності дотримується підприємство, розкриваючи у примітках до фінансових звітів події після дати балансу?*

- а. Історичної собівартості.
- б. Співвідношення витрат і вигод.
- в. Періодичності.
- г. Повного висвітлення.

5. *Якому принципу підготовки фінансової звітності відповідає вимога П(С)БО 9 відображати запаси у балансі за нижчою з оцінок — собівартістю чи чистою вартістю реалізації?*

- а. Нарахування.
- б. Безперервності діяльності.
- в. Обачності.
- г. Зрозумілості.

5. *За яким принципом підготовки фінансової звітності оцінка активів у балансі здійснюється переважно на підставі витрат на їх придбання або виробництво?*

- а. Нарахування і відповідальності доходів і витрат.
- б. Історичної (фактичної) собівартості.
- в. Превалювання змісту над формою.
- г. Обачності.

Практичне заняття 2 «Аудит Балансу підприємства»

Питання, що розглядаються:

1. Методика перевірки розділів обліку і робіт. Єдина схема розробки методики перевірки за різними розділами обліку. Складові методики перевірки кожного розділу бухгалтерського обліку: перелік основних нормативних документів; опис альтернативних облікових рішень згідно з Положеннями

(стандартами) бухгалтерського обліку; первинні документи по розділу обліку; реєстри синтетичного й аналітичного обліку і звітність; класифікатор можливих порушень; тести внутрішнього контролю аудиторів для складання програми перевірки; Методи збору аудиторських доказів, які застосовані при перевірці; опис контрольних процедур.

2. Принципи побудови і структурування балансу. Аналітичні можливості балансу. Аудит визначення статей балансу. Характеристика розділів і статей балансу. Аудит оцінки статей балансу. Аудит оцінки та відображення в балансі необоротних і оборотних активів, власного капіталу, довгострокових і поточних зобов'язань. Аудит облікових даних на базі яких складаний баланс.

Тести і завдання

1. Правило нижчої оцінки на дату балансу може застосовуватись до:

- а. загальних запасів;*
- б. окремих найменувань запасів і групи запасів;*
- в. окремих найменувань запасів або однорідної групи запасів;*
- г. усіх перелічених вище пунктів.*

2. Відображення дебіторської заборгованості у балансі підприємства за чистою вартістю реалізації відповідає такій якійсь характеристикі фінансової звітності:

- а. обачності;*
- б. достовірності;*
- в. суттєвості;*
- г. нейтральності.*

3. Створення резерву сумнівних боргів призводить до таких змін за статтями фінансових звітів:

- а. зменшення дебіторської заборгованості і резерву сумнівних боргів.*
- б. зменшення дебіторської заборгованості та збільшення резерву сумнівних боргів.*
- в. збільшення резерву сумнівних боргів та зменшення прибутку від вкладення капіталу.*

4. У балансі підприємства на 31.12.2001 р. за статтею «Інший додатковий капітал» відображено дооцінку основних засобів у сумі 15000 грн. Якщо на 31.12.2001 р. переоцінка основних засобів зменшила їхню балансову вартість на 16000 грн, то власний капітал на цю дату:

- а. зменшиться на 16000 грн;*
- б. зменшиться на 15000 грн;*
- в. зменшиться на 1000 грн;*
- г. не зміниться.*

5. Залишок за статтею балансу «Резерв сумнівних боргів» на кінець звітного періоду зріс, а валова сума дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги зменшилась. Унаслідок цього:

- а. зменшилася балансова вартість цієї дебіторської заборгованості;
- б. збільшився власний капітал за рахунок збільшення резервів;
- в. збільшилася балансова вартість оборотних активів;
- г. чиста реалізаційна вартість цієї дебіторської заборгованості не змінилася.

6. Залишок за статтею балансу «Резерв сумнівних боргів» на кінець звітного періоду зріс, а первісна вартість дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги не змінилася. Унаслідок цього:

- а. за рахунок збільшення резервів збільшився пасив балансу;
- б. чиста реалізаційна вартість цієї дебіторської заборгованості не змінилася;
- в. чиста реалізаційна вартість цієї дебіторської заборгованості зменшилася;
- г. чиста реалізаційна вартість цієї дебіторської заборгованості збільшилася.

7. Під час річної інвентаризації активів і зобов'язань підприємства були виявлені розбіжності в обліку поточної дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги. Яким чином сума цієї заборгованості буде відображатися у балансі, якщо до дати балансу розбіжність не була врегульована з дебітором?

- а. як резерв сумнівних боргів;
- б. за даними бухгалтерського обліку підприємства;
- в. за даними бухгалтерського обліку дебітора;
- г. буде списана з балансу.

8. Підприємство у листопаді 2001 р. отримало аванс від замовника за продукцію, що буде вироблена і відвантажена протягом 1 півріччя 2002 р. Яким чином ця операція буде відбита у фінансовій звітності за 2001 рік?

- а. як витрати майбутніх періодів у балансі;
- б. як надходження грошових коштів від фінансової діяльності у Звіті про рух грошових коштів;
- в. як поточні зобов'язання у балансі;
- г. буде розкрита у примітках як така, що не має відношення до звітного періоду.

9. За якою статтею балансу відображаються отримані підприємством аванси від покупців?

- а. доходів майбутніх періодів.
- б. витрат майбутніх періодів.
- г. поточних зобов'язань.
- д. дебіторської заборгованості.

10. За якою оцінкою відображаються в балансі довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки?

- а. номінальною вартістю;
- б. чистою вартістю реалізації;
- в. теперішньою вартістю;
- г. сумою погашення.

11. 31 липня підприємством був виданий постачальнику 10%-й вексель номінальною вартістю 200 000 грн. строком на 1 рік. 31 грудня в Балансі слід відобразити зобов'язання за нарахованими відсотками в сумі:

- а. 20000 грн;
- б. 10000 грн;
- в. 8335 грн;
- г. 0 грн.

12. Залишок грошових коштів та їх еквівалентів на початок звітного року становив 20 тис. грн. Чистий рух грошових коштів за рік становив:

- від операційної діяльності (600 тис. грн);
- від інвестиційної діяльності (200 тис. грн);
- від фінансової діяльності (300 тис. грн)

Збитки від курсових різниць, що виникли внаслідок перерахунку залишку коштів у іноземній валюті на кінець звітного року дорівнюють 6 тис. грн.

Визначити залишок грошових коштів та їх еквівалентів на кінець звітного року:

- а. 720 тис. грн;
- б. 714 тис. грн;
- в. 700 тис. грн;
- г. 814 тис. грн.

13. Підприємство придбало виробниче обладнання ціною 425 000 грн, сплатило витрати на його доставку 12000 грн, витратило 11000 грн на монтаж, перевірку придатності та підготовку до експлуатації. Яку суму визнає підприємство в обліку як собівартість цього обладнання?

- а. 448 000 грн;
- б. 437 000 грн;
- в. 436 000 грн;
- г. 425 000 грн.

14. Підприємство придбало програмне забезпечення 02.01.2001 р. за 25000 грн, оцінило строк його корисного використання у 5 років, а ліквідаційну вартість як 0 грн. Для нарахування амортизації нематеріальних активів застосовується метод прямолінійної амортизації, а балансова вартість визначається за Пс)БО 2. Якою буде балансова вартість програмного забезпечення на 31.12.2001 р. ?

- а. 15 000 грн;
- б. 20 000 грн;
- в. 25 000 грн;
- г. 22 500 грн.

15. На 31 грудня 2000 р. підприємство мало такі залишки рахунках у банку:

- поточний рахунок основний — 17 800 грн;
- поточний рахунок додатковий — 5000 грн;
- валютний рахунок — 2000 дол. США (курс 1 дол = 5,45 грн.), а також 120 —денний депозитний сертифікат строком погашення 20.03.2001 р. на суму

10000 грн.

Визначити, яку суму грошових коштів та їх еквівалентів відобразить підприємство в балансі на 31 грудня 2000 р.:

- а. 34800 грн;
- б. 33600 грн;
- в. 24800 грн;
- г. 23800 грн.

16. При складанні фінансової звітності курсова різниця нараховується на:

- а. усі статті балансу;
- б. усі активи та зобов'язання, які виникли в результаті зовнішньоекономічної діяльності;
- в. монетарні статті та зобов'язання.

17. Чи може бути визначений активом депозитний сертифікат, придбаний у банку 3 роки тому, якщо на дату балансу банк збанкрутував? Сертифікат придбано за 250 тис. грн, а за період володіння ним отримано 125 тис. грн відсотків:

- 1. Може.
- 2. Не може.

18. Первісна вартість верстата на 31.12.2000 р. становить 430000 грн, знос — 160 тис. грн. Справедлива вартість цього об'єкта на 31.12.2000 р. становить 200 000 грн. Вказати, чи підлягає переоцінці на дату балансу цей інвентарний об'єкт:

- а. не підлягає;
- б. підлягає;
- в. підлягає за умови наявності активного ринку.

19. 31.12.1998 р. ВАТ придбало за 240 000 грн обладнання, амортизацію якого нараховувало прямолінійним методом, виходячи з 6 років строку корисного використання та нульової ліквідаційної вартості. 1 січня 2001 р. керівництво ВАТ переглянуло цей строк з 6 до 4 років. Указати, яку суму зносу буде відображено у балансі ВАТ на 31 грудня 2001 р., якщо ліквідаційна вартість обладнання залишилась нульовою і метод нарахування амортизації не змінився:

- а. 80000 грн;
- б. 40000 грн;
- в. 160 000 грн;
- г. 120 000 грн.

20. Поточні фінансові інвестиції відображаються в балансі за справедливою вартістю:

- а. для кожної" інвестиції окремо;
- б. для всього інвестиційного портфеля;
- в. для інвестицій, згрупованих за строком придбання.

21. Сума зменшення балансової вартості поточних фінансових інвестицій відображається у складі:

- а. втрат від участі в капіталі;
- б. інших витрат звичайної діяльності;
- в. інших операційних витрат;
- г. витрат від надзвичайної діяльності.

22. *Резерв сумнівних боргів для дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги нараховується:*

- а. на кінець звітного періоду;
- б. на початок звітного періоду;
- в. у міру необхідності в разі виявлення безнадійних боргів.

Практичне заняття 3 «Аудит Звіту про фінансові результати»

Питання, що розглядаються:

1. Принципи визнання доходів і витрат. Класифікація доходів і витрат у звіті про фінансові результати. Джерела даних для складання звіту. Аудит визначення показника виручки (доходу) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) залежно від виду діяльності.
2. Аудит визначення фінансових результатів від операційної діяльності. Аудит розрахунку фінансових результатів від звичайної діяльності. Аудит визначення чистого прибутку (збитку) підприємства.
3. Аудит склад і структури елементів операційних витрат. Аудит показників прибутковості акцій.

Тести і завдання

1. *У процесі заповнення Звіту про фінансові результати необхідно визначити валовий прибуток (збиток), виходячи з наступних даних: дохід від реалізації товарів становить 600 тис. грн, у тому числі 100 тис.грн ПДВ, собівартість реалізованих товарів — 300 тис. грн:*

- а. прибуток — 300 000 тис. грн;
- б. прибуток — 600 000 тис. грн;
- в. збиток — 200 000 тис. грн;
- г. прибуток— 500 000 тис. грн.

2. *На основі наведеного далі переліку необхідно здійснити класифікацію доходів підприємства і визначити суму іншого операційного доходу:*

- дохід від реалізації готової продукції— 200 000 грн;
- дохід від реалізації основних засобів — 50000 грн;
- дохід від реалізації іноземної валюти — 30000 грн;
- дохід від не операційної курсової різниці — 5000 грн;
- дохід від списання кредиторської заборгованості — 6000 грн;
- одержані штрафи за невиконання умов договору — 4000 грн;

- дохід від реалізації МШП — 2000 грн;
дохід від безоплатно одержаних необоротних активів — 30000 грн ;
а. 242 000 грн; в. 42000 грн;
б. 92000 грн; г. 272 000 грн.

3. У процесі заповнення Звіту про фінансові результати необхідно визначити результат від реалізації товарів, виходячи з того, що за звітний період було реалізовано товарів на суму 48000 грн, у тому числі ПДВ 8000 грн (при придбанні цього товару було сплачено 36000 грн, у тому числі ПДВ — 6000 грн). Крім того, були реалізовані основні засоби на суму 72000 грн, у тому числі ПДВ — 12000 грн (первісна вартість реалізованих об'єктів 160 000 грн, сума нарахованого зносу — 20000 грн):

- а. прибуток — 30000 грн;
б. прибуток — 10000 грн;
в. прибуток — 40000 грн;
г. з — 80000 грн.

4. 01.01.2001 р. підприємством сплачено 2400 грн за передплату періодичної преси на наступний рік. Витрати за 1 квартал 2001 р. будуть відображені у звіті про фінансові результати таким чином:

- а. 2400 грн. — адміністративні витрати;
б. 600 грн. — адміністративні витрати;
в. 2400 грн. — інші операційні витрати;
г. 600 грн. — інші операційні витрати.

5. Прибуток підприємства від звичайної діяльності до оподаткування становить 5000 тис. грн, амортизація у звітному періоді — 800 тис. грн, зменшення забезпечень — 90 тис. грн, збиток від нереалізованих курсових різниць — 20 тис. грн, прибуток від поопераційної діяльності — 150 тис. грн. Визначити прибуток (збиток) від операційної діяльності до зміни в чистих оборотних активах:

- а. 5670 тис. грн;
б. 5730 тис. грн;
в. 5580 тис. грн;
г. 5820 тис. грн.

6. За якою статтею Звіту про фінансові результати буде відображена нарахована протягом звітного року амортизація основних засобів, придбаних за рахунок коштів цільового фінансування?

- а. доходів майбутніх періодів;
б. інших доходів операційної діяльності;
в. емісійного доходу;
г. інших фінансових доходів.

7. За якою статтею у Звіті про фінансові результати будуть відображені нараховані за користування короткостроковим банківським кредитом відсотки, якщо термін їх сплати не перевищує 12 місяців з дати балансу?

- а. інші витрати;
- б. фінансові витрати;
- в. інші операційні втрати;
- г. інші витрати звичайної діяльності.

8. Прибуток до оподаткування за даними Декларації про прибуток підприємства становить 400 тис. грн, що перевищує прибуток, розрахований за даними звіту про фінансові результати на 100 тис. грн, з яких 80 тис. грн — тимчасові різниці. Яка з наведених нижче сум буде відображена у звіті про фінансові результати (при ставці податку на прибуток — 30%)?

- а. відстрочений податковий актив — 24 тис. грн.;
- б. відстрочене податкове зобов'язання — 30 тис. грн.;
- в. податок на прибуток від звичайної діяльності — 96 тис. грн.;
- г. податок на прибуток від звичайної діяльності — 90 тис. грн.

9. Під час інвентаризації були виявлені надлишки готівки у касі, джерела походження якої лишилися невизначеними. До якої статті звіту про фінансові результати буде віднесена сума надлишку після їх оприбуткування?

- а. інші доходи від звичайної діяльності;
- б. інші доходи від операційної діяльності.

10. Підприємством (СМП) нараховано у звітному періоді єдиного податку на суму 10000 грн. Яким чином ця сума буде відображена у розділі 2 звіту про фінансові результати?

- а. інші операційні витрати 10000 грн;
- б. відрахування на соціальні заходи — 10000 грн;
- в. інші операційні витрати — 5700 грн, відрахування на соціальні заходи — 4300 грн;
- г. відрахування на соціальні заходи — 4300 грн, інші операційні витрати — 5700 грн.

11. Підприємство отримало дивіденди по акціях, які воно обліковує і відображає у звітності як поточні фінансові інвестиції. За якою статтею звіту про фінансові результати будуть відображені дивіденди?

- а. інші операційні заходи;
- б. інші фінансові доходи;
- в. дохід від участі в капіталі;
- г. інші доходи.

Практичне заняття 4 «Аудит Звіту про рух грошових коштів»

Питання, що розглядаються:

1. Джерела інформації для складання звіту. Методи складання звіту (прямий і непрямий). Аудит визначення даних про рух грошових коштів у результаті операційної діяльності за прямого і непрямого методів.

2. Аудит визначення даних про рух грошових коштів у результаті

інвестиційної діяльності.

3. Аудит визначення грошових коштів у результаті фінансової діяльності.

4. Аудит розрахунку зміни величини грошових коштів за звітний період. Перевірка погодженості показників звіту з балансом.

Тести і завдання

1. Прикладом грошових потоків від інвестиційної діяльності є:

- а. надходження від продажу продукції;
- б. отримання позики в грошовій формі;
- в. оплата за придбані довгострокові облігації;
- г. жоден з наведених.

2. Надходження коштів від дебіторів за товари, роботи, послуги слід відображати у складі:

- а. операційної діяльності;
- б. інвестиційної діяльності;
- в. фінансової діяльності;
- г. не відображати у звіті про рух грошових коштів.

3. Придбання підприємством довгострокових фінансових інвестицій з оплатою грошовими коштами буде відображене у Звіті про рух грошових коштів у складі:

- а. операційної діяльності;
- б. інвестиційної діяльності;
- в. фінансової діяльності;
- г. надзвичайних операцій.

4. Підприємство придбало основні засоби в обмін на запаси, справедлива вартість яких на дату обміну дорівнювала 4000 грн, і додатково сплатило 2500 грн. У Звіті про рух грошових коштів буде відображено:

- а. витрати грошових коштів на операційну діяльність — 2500 грн;
- б. надходження грошових коштів від інвестиційної діяльності — 1500 грн;
- в. витрати грошових коштів на інвестиційну діяльність — 4000 грн;
- г. витрати грошових коштів на фінансову діяльність — 6500 грн.

Практичне заняття 5 «Аудит Звіту про власний капітал», Аудит операцій з об'єднання підприємств та Консолідованої фінансової звітності.

Питання, що розглядаються:

1. Аудит порядку складання звіту про власний капітал. Аудит формування звітних даних про зміни статутного капіталу, додатково вкладеного капіталу, резервного капіталу.

2. Аудит виправлення помилок, змін в облікових оцінках та обліковій

політиці. Аудит подій після дати балансу.

3. Аудит порядку подання об'єднаннями зведеної фінансової звітності.

4. Аудит поетапного придбання активів і зобов'язань. Аудит справедливої вартості придбаних активів і зобов'язань. Аудит ліквідації придбаного підприємства. Аудит консолідованої фінансової звітності

Тести і завдання

1. У Звіті про власний капітал за статтею «Інший додатковий капітал» на початок звітного року відображений залишок дооцінки необоротних активів на суму 20000 грн. Протягом року балансова вартість цих необоротних активів знизилась на 9000 грн, крім того, у звітному році були оприбутковані безкоштовно отримані основні засоби за справедливою вартістю 3000 грн. Яка сума буде відображена по цій статті на кінець звітного року?

- а. збільшиться на 3000 грн;
- б. зменшиться на 9000 грн;
- в. зменшиться на 6000 грн;
- г. не зміниться внаслідок цих операцій.

2. Сума власного капіталу, відображена у фінансовій звітності, показує:

- а. облікову вартість прав власників підприємства.
- б. облікову вартість активів підприємства, які належать йому за правом власності.
- в. ринкову вартість прав власників.
- г. ринкову вартість активів підприємства, які належать йому за правом власності.

3. Сума власного капіталу, відображена у фінансовій звітності, показує:

- а. облікову вартість активів підприємства, які належать йому за правом власності;
- б. облікову вартість прав власників;
- в. ринкову вартість активів підприємства, які належать йому за правом власності;
- г. ринкову вартість прав власників.

4. Сума за статтею «Статутний капітал» акціонерного товариства повинна дорівнювати:

- а. сумарній вартості активів підприємства;
- б. сумарній номінальній вартості випущених акцій товариства;
- в. сумарній вартості коштів, які належать до сплати учасниками за придбані ними акції товариства;
- г. сумарній вартості коштів, сплачених учасниками товариства.

5. Сума за статтею «Неоплачений капітал»:

- а. збільшує загальну суму власного капіталу;

- б. зменшує загальну суму власного капіталу;
- в. не впливає на суму власного капіталу.

6. Підприємство «А» на своєму балансі має довгострокові фінансові вкладення у підприємство «Б», які обліковуються методом участі в капіталі. За підсумками звітного року підприємство «Б» отримало чистий прибуток 30 тис. грн. Яким чином ці результати будуть відображені у Завіті про власний капітал, якщо частка підприємства «А» у статутному капіталі підприємства «Б» становить 25%?

- а. за статтею «Нерозподілений прибуток» — у сумі 7500 грн;
- б. за статтею «Інший додатковий капітал» — 7500 грн;
- в. за статтею «Статутний капітал» — 7500 грн;
- г. ця операція не буде відображена у цьому звіті.

7. Підприємство 01.07.2001 року отримало безкоштовно меблі справедливою вартістю 60000 грн. Керівництво підприємства оцінило строк їх корисного використання — 6 років, ліквідаційна вартість — 10 тис. грн. У Звіті про власний капітал унаслідок її операції за 2001 рік будуть відображені:

- а. дохід від безкоштовно отриманих активів — 60 тис. грн.;
- б. збільшення іншого додаткового капіталу — 60 тис. грн.;
- в. витрати на амортизацію комп'ютера — 8,3 тис. грн;
- г. збільшення іншого додаткового капіталу — на 50 тис. грн

Практичне заняття 6 «Аудит «Приміток до фінансової звітності». Виправлення помилок у фінансовій звітності.

Питання, що розглядаються:

1. Виправлення помилок у фінансовій звітності. Аудит розкриття інформації у примітках до балансу. Аудит розкриття інформації про фінансові результати у примітках до фінансової звітності. Аудит розкриття інформації про рух грошових коштів у примітках до фінансової звітності. Аудит розкриття інформації про зміни у власному капіталі у примітках до фінансових звітів.

2. Вимоги до аудиторського висновку з боку ДКЦПФР та Аудиторської палати України. Модифікація аудиторського висновку

3. Висновок незалежного аудитора щодо повного пакета, фінансових звітів загального призначення. Однорідність формату та змісту кожного з типів модифікованих висновків. Невизначеність як проблема, результат якої залежить від майбутніх дій чи подій (обмеження обсягу роботи аудитора; незгода з управлінським персоналом стосовно прийнятності обраної облікової політики, методу її застосування або адекватності розкриття інформації у фінансовій звітності.

4. МСА 700 (переглянутий) "Висновок незалежного аудитора щодо повного пакету фінансових звітів загального призначення". Питання, що не

впливають на думку аудитора (пояснювальний параграф). Питання, що впливають на думку аудитора (умовно-позитивна думка, відмова від висловлення думки; або негативна думка).

Тести і завдання

1. Підприємство переглянуло строк корисного використання необоротного активу в бік зменшення. За П(с)БО 6 це:

- а. зміна облікової політики;*
- б. виправлення помилок;*
- в. зміна облікової оцінки;*
- г. втрата корисності активу.*

2. Керівництво підприємства вирішило змінити метод оцінки своїх запасів зі середньозваженої на ФІФО у період зростання цін. Як це рішення буде класифіковано за П(с)БО 6:

- а. зміна облікової політики;*
- б. зміна облікової оцінки;*
- в. помилка;*
- г. не стосується П(с)БО 6.*

3. Не вважаються зміною облікової політики:

- а. використання принципу нарахування замість касового методу;*
- б. капіталізація витрат на позику замість їх відображення у складі витрат періоду;*
- в. відображення у складі витрат періоду витрат на дослідження і розробки замість їх капіталізації;*
- г. визначення облікової політики щодо операцій, які не відображались раніше.*

2 САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

При вивченні дисципліни “Аудит фінансової звітності суб’єктів господарювання” окрім лекційних, практичних завдань, тобто аудиторної роботи, значну увагу необхідно приділяти самостійній роботі.

Основні види самостійної роботи студента:

- 1. Вивчення додаткової літератури
- 2. Робота з нормативною базою
- 3. Підготовка до практичних занять
- 4. Підготовка до проміжного контролю
- 5. Вирішення і письмове оформлення самостійних завдань
- 6. Виконання контрольної роботи.

3 ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Метою виконання практичних завдань — на базі практики студента — є закріплення теоретичних знань і набуття досвіду з аудиту звітності. Передбачається, що обов'язковим для всіх студентів є складання основних форм фінансової і податкової звітності, які є основними елементами звітності підприємств. Інші форми звітності складаються за вибором студента.

Обов'язкові завдання:

1. Скласти за будь-який квартал Баланс і Звіт про фінансові результати. До цих форм додати витяг із Головної книги підприємства за відповідний період.

2. Провести історичний огляд фінансової звітності та аудит компонента звітності за вибором.

Дані цих форм підтвердити реєстрами зведеного обліку основних доходів і валових витрат, а також витягом із Книг обліку продажу і придбання.

Завдання для виконання за вибором студента

1. Форма звітності :Баланс підприємства
2. Форма звітності : Звіт про фінансові результати
3. Звіт про рух грошових коштів
4. Звіт про власний капітал.
5. Примітки до фінансових звітів.

З цього переліку студент обирає три завдання, виходячи із специфіки бази практики і теми роботи.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

1. Мета фінансової звітності.
2. Склад та елементи фінансової звітності.
3. Якісні характеристики фінансової звітності.
4. Принципи підготовки фінансової звітності.
5. Інформація, яка підлягає розкриттю у фінансовій звітності.
6. Інформація, яка підлягає розкриттю у примітках до фінансової звітності.
7. Загальні вимоги до фінансової звітності.
8. Порядок подання та оприлюднення фінансової звітності.
10. Поняття про звітний період.
11. Принципи визнання статей балансу.
12. Структура та зміст активу балансу.
13. Структура та зміст пасиву балансу.
14. Зміст статей необоротних активів та джерела їхнього формування.
15. Зміст статей оборотних активів та джерела їхнього формування.
16. Зміст статей власного капіталу та джерела їхнього формування.
17. Зміст статей забезпечення майбутніх витрат і платежів, джерела їхнього формування.
18. Зміст статей довгострокових зобов'язань та джерела їхнього

формування.

19. Зміст статей поточних зобов'язань та джерела їхнього формування.

20. Зміст статей витрат і доходів майбутніх періодів та джерела їхнього формування.

21. Порядок оцінки та переоцінки основних засобів.

22. Порядок визначення зносу для балансової статті «Основні засоби».

23. Порядок оцінки та переоцінки нематеріальних активів.

24. Порядок визначення зносу для балансової статті «Нематеріальні активи».

25. Порядок оцінки та переоцінки довгострокових і поточних фінансових інвестицій.

26. Порядок оцінки запасів на дату балансу.

27. Принципи оцінки та визначення дебіторської заборгованості.

28. Принципи визначення та оцінки довгострокових і поточних зобов'язань.

29. Принципи визначення доходів підприємства.

30. Принципи визначення витрат підприємства в процесі діяльності.

31. Побудова і зміст звіту про фінансові результати.

32. Порядок формування даних про доходи підприємства.

33. Порядок формування даних про витрати підприємства.

34. Порядок (алгоритм) визначення валового прибутку (збитку) підприємства.

35. Порядок (алгоритм) визначення прибутку (збитку) від операційної діяльності.

36. Порядок (алгоритм) визначення прибутку (збитку) від звичайної діяльності до оподаткування.

37. Порядок (алгоритм) визначення чистого прибутку (збитку).

38. Склад елементів операційних витрат і порядок їхнього формування.

39. Розрахунок показників прибутковості акцій.

40. Структура і зміст звіту про рух грошових коштів.

41. Сутність прямого і непрямого методів складання звіту.

42. Порядок складання розділу «Рух грошових коштів у результаті операційної діяльності».

43. Порядок складання розділу «Рух грошових коштів у результаті інвестиційної діяльності».

44. Порядок складання розділу «Рух грошових коштів у результаті фінансової діяльності».

45. Алгоритм визначення прибутку (збитку) від операційної діяльності до зміни в чистих оборотних активах.

46. Алгоритм визначення суми грошових коштів від операційної діяльності.

47. Алгоритм визначення чистого руху грошових коштів від операційної діяльності.

48. Порядок визначення зміни величини грошових коштів за звітний період.

49. Структура і зміст звіту про власний капітал.

50. Перелік і зміст статей власного капіталу.
51. Порядок коригування залишку статей власного капіталу на початок року.
52. Визначення впливу переоцінки активів на статті власного капіталу.
53. Визначення впливу чистого прибутку (збитку) і його розподілу на статті власного капіталу.
54. Визначення внесків учасників на статті власного капіталу.
55. Визначення вилучення капіталу на статті власного капіталу.
56. Визначення інших змін у капіталі.
57. Алгоритм визначення залишку на кінець року по статтях власного капіталу.
58. Розкриття інформації про зміни у власному капіталі у примітках до фінансової звітності.
59. Поняття про облікову оцінку та облікову політику.
60. Правила виправлення помилок у фінансовій звітності.
61. Правила відображення у звітності змін в облікових цінах.
62. Порядок відображення у звітності наслідків зміни облікової політики.
63. Поняття про події після дати балансу.
64. Події, які вимагають коригування відповідних активів і зобов'язань.
65. Події, які не потребують коригування статей фінансових звітів.
66. Порядок розкриття інформації про виправлення помилок, про зміни в облікових цінах і обліковій політиці у примітках до фінансових звітів.
67. Підприємства, які складають консолідовану фінансову звітність.
68. Принципи консолідації фінансової звітності.
69. Поняття про частку меншості, порядок її визначення і відображення у звітності.
70. Особливості відображення нереалізованих прибутків (збитків) від внутрішньогрупових операцій.
71. Розкриття інформації про складання консолідованої звітності у примітках до звітності.
72. Порядок відображення у звітності злиття підприємства.
73. Порядок відображення у звітності придбання підприємства.
74. Особливості визначення і відображення в балансі негативного гудвілу.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативні джерела

1. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», затверджений ВР України 16.07.1999 р. № 996-XIV із змінами і доповненнями.
2. Закону України “Про цінні папери та фондову біржу” від 18.06.1991р. №1201-XII.
3. Закон України Про акціонерні товариства від 17.09.2008 № 514-VI.
4. Про аудиторську діяльність” №3125 від 22.04.1993р. з змінами і доповненнями.
5. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності Затверджені Наказом Мінфіну від 11.04.2013 р. №476 зі змінами, внесеними Наказом Міністерства фінансів України від 27 .06.2013 р. № 635.
6. Положення про надання регулярної інформації відкритими акціонерними товариствами та підприємствами – емітентами облігацій, затвердженого рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 17.01.2000 р. № 3.
7. «Положення про придбання, реалізацію та анулювання акцій власної емісії» №954 від 19.09.2006 р.
8. Рішення Аудиторської палати України від 4 квітня 2013 р. N 266/15 Роз'яснення "щодо особливостей формату та змісту аудиторського висновку (звіту незалежного аудитора) за результатами аудиту річної за 2012 рік фінансової звітності при розкритті інформації емітентами цінні паперів за умови обрання емітентом датою переходу на МСФЗ 01.01.2012 р."
9. Міжнародні стандарти аудиту. Надання впевненості та етики. Київ Аудиторська палата України, 2010. – 841 с.

Підручники і посібники

1. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі : практ. посібник / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. — Київ : Лібра, 2010. — 840 с.
2. Гордієнко Н. І. Фінансовий облік : навч. посібник / Н. І. Гордієнко. — Харків : ХНУМГ, 2014.— 288 с.
3. Гордієнко Н. І. Аудит: організація і методика : навч. посібник / Н. І. Гордієнко, О. В. Харламова. — Харків : ХНАМГ, 2007. — 486 с.
4. Гордієнко Н. І. Звітність підприємств : конспект лекцій / Н. І. Гордієнко. — Харків : ХНУМГ, 2014. — 231 с.
5. Гордієнко Н. І. Аудит фінансової звітності : конспект лекцій / Н. І. Гордієнко. — Харків : ХНАМГ, 2010. — 98 с.
6. Шеремет А.Д., Аудит: Учебник.-5-е изд.,перераб. и доп.- / А. Д. Шеремет, В. П. Суйц. – Москва : ИНФРА –М, 2008. – 448 с.
7. Велш Глен А. Основи фінансового обліку / Глен А. Велш, Деніел Г. Шорт ; пер. з англ. О. Мініна, О. Ткача. — Київ : Основи, 1997. — 943 с.

Навчальне видання

Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з
дисципліни

«Аудит фінансової звітності суб'єктів господарювання»

(для студентів освітнього рівня «магістр» спеціальностей 073 –
Менеджмент. Управління фінансово-економічною безпекою,
071 – Облік і оподаткування. Облік і аудит)

Укладач: **ГОРДІЄНКО** Наталія Іванівна

За авторською редакцією

Комп'ютерне верстання *Н. І. Гордієнко*

План 2015, поз. 302М

Підп. до друку 18.05.2015 р.
Друк на різнографі
Тираж 50 пр.

Формат 60x84/16
Ум. друк. арк. 0,9
Зам. №

Виконавець і виготовлювач:

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК 4705 від 28.03.2014 р.